

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		ЗП 1.04 Філософія			
		Статус дисципліни обов'язковий компонент (цикл загальної підготовки),			
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки				
Спеціальність	051 Економіка				
Освітня програма	Економічна безпека				
Рівень вищої освіти	Бакалавр				
Форма навчання	Денна				
Курс	2				
Семестр	3				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90	
	Лекційні			20	
	Практичні/семінарські			16	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			54	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	Фабрика Алла Анатоліївна, кандидат соціологічних наук, доцент				
Контактна інформація	a.a.fabryka@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Філософії, політології та психології				
Факультет	Історії, бізнес-освіти та права				
Предмет навчання	<p>Світоглядно-методологічна підготовка студента сьогодні неможлива без філософії як теоретичної основи духовної культури, без освоєння історико-філософських знань та сучасних глобальних проблем людства, без формування та розвитку високоморальних ціннісних орієнтирів людини в сучасному життєвому просторі.</p> <p><i>Предметом</i> навчальної дисципліни Філософія є вивчення історії філософських пошуків та винайдення граничних орієнтирів людського буття, поетапного становлення світоглядних уявлень та культури людського мислення, форм та рівнів пізнання, осмислення буття, сутності історії та культури, фундаментальних вимірів та цінностей людського буття.</p>				
Мета	<p>Метою курсу є формування конструктивного мислення.</p> <p>Мислення, що спирається на виробленні в філософській традиції принципи, умовно може бути представлене як «філософське», однак по своїй суті воно є <i>конструктивно-логічним</i>. Отже, курс спрямований на прищеплення студентам навички самостійного розгляду світоглядних проблем життя, методологічних проблем пізнання та діяльності із залученням понятійного апарату філософії; пробудження інтересу до духовних пошуків та розширення горизонту особистісного світобачення; роз'яснення причини підвищення значущості гуманітарного знання за умов ускладнення міжіндивідуальних стосунків в сучасному суспільстві.</p>				
Компетентності	ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця				

	<p>у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗКЗ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>
Програмні результати	<p>ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>
Зміст дисципліни	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль I. Історія філософії</i></p> <p>Тема 1. Предмет філософії. Тема 2. Філософська думка Стародавньої Індії та Китаю. Тема 3. Філософія Античності. Тема 4. Філософська думка Середньовіччя та Відродження. Тема 5. Філософія Нового часу та Просвітництва. Тема 6. Німецька класична філософія. Тема 7. Сучасна західна філософія. Тема 8. Особливості, провідні ідеї та представники української філософії.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль II. Онтологія</i></p> <p>Тема 9. Єдність світу та багатоманітність реальності. Матерія і дух. Тема 10. Універсальні зв'язки буття. Діалектичне світорозуміння.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль III. Гносеологія</i></p> <p>Тема 11. Основні проблеми гносеології. Тема 12. Філософія свідомості.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль IV. Соціальна філософія, філософія історії, філософська антропологія</i></p> <p>Тема 13. Соціальна філософія та філософія історії. Тема 14. Філософська антропологія.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль V. Філософія науки</i></p> <p>Тема 15. Філософія науки.</p>
Критерії оцінювання роботи студентів	<p style="text-align: center;"><i>Поточний контроль.</i> Відповідь студента на семінарі під час розгляду питань плану за кожен окрему тему оцінюється <i>за чотирибальною шкалою.</i></p> <p>4 бали студент отримує, якщо у його відповіді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому; • правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер; • повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни; • відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями; • зроблено аргументовані висновки; • студент демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання;

- у відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.

3 бали студент отримує, якщо у його відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;

- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

2 бали студент отримує, якщо у його відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (студент відповідав непевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації студент використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

За “незадовільну” відповідь студента бали не нараховуються. Це трапляється у випадку, якщо:

- студент неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Крім цього, за такі види активності на семінарському занятті, як доповнення, змістовне, проблемне питання доповідачеві, участь у дискусії, обговоренні проблеми тощо, студенту нараховуються бали у кожному випадку.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота										Екзамен	Сума
Модуль 1						Модуль 2		М 3-5	Всього		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	СР			
4	4	4	4	4	4	4	4	28	60	4	10

										0	0
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

T1, T2 ... T8 – теми модулів;

CP – самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	не зараховано
1-34	незадовільно	не зараховано

Самостійна робота. Конспект питань самостійної роботи.

Політика курсу

Враховується регулярне відвідування лекцій і семінарських занять згідно розкладу, конспектування лекційного матеріалу та підготовка до *всіх* питань плану семінару. Активність студентів на семінарських заняттях, самостійне написання контрольних робіт, сумлінне та своєчасне виконання самостійної роботи.

Інформаційне забезпечення

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://nbuv.gov.ua/node/2116>
2. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г. С. Сковороди – <http://filosof.com.ua>
3. Stanford Encyclopedia of Philosophy – <http://plato.stanford.edu>
4. The Internet Encyclopedia of Philosophy (IEP) – <http://www.iep.utm>
5. Програма: Microsoft Excel

Рекомендована література

Основна

1. Білодід Ю.М. Філософія. Український світоглядний акцент: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Київ : Кондор, 2020. 356 с.
2. Данильян О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 3-тє вид., переробл. – Харків : Право, 2020. – 432 с.
3. Касьян В. І. Філософія [Текст] : відповіді на питання екзаменац. білетів: навч. посіб. Київ : Знання, 2022. 347 с. Л. Д.
4. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. – Х.:Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 286 с.
5. Шепетяк Олег, Шепетяк Оксана Філософія: Підручник. – Львів: Місіонер, 2020. – 784 с.
6. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації. 3-тє видання, перероб. і доповн. Львів: «Магнолія плюс»; видавець СПД ФО В.М. Піча, 2020. 506 с.

Допоміжна

1. Бичко Ігор та ін. Філософія. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 648 с.
2. Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підручник. Київ : Либідь, 2019. 408 с.
3. Індійська філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів / колектив авторів; за загальною редакцією Т.П. Кононенка. Харків: Фоліо, 2019. 142 с.
4. Марк Тулій Цицерон. Про закони. Про державу. Про природу богів

/ Переклад з латини Володимира Литвинова.– Львів:Апріорі, 2020.– 392 с.

5. Петінова О. Б. Філософія: навчальний посібник / О. Б. Петінова. – Одеса, 2019. – 304 с.

6. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації. 3-тє видання, перероб. і доповн. Львів: «Магнолія плюс»; видавець СПД ФО В.М. Піча, 2019. 506 с.

7. Пролеєв С. Влада і суспільство: постмодерна перспектива. К.: Дух і Літера, 2021. – 360 с.

8. Філософія XX-XXI століть: імена: біограф. словник / [уклад.Ю. В. Омельченко]. Київ: Фенікс, 2021. 211 с.

9. Філософія інформаційних комунікацій: монографія / О. П. Дзьобань; Нац. акад. прав. наук України, Н.-д. центр прав. інф-ки. Харків: Майдан, 2021. 223 с.

10. Kharchenko J., Kharchenko S., Sidorkina O., Fabrika A., Rusul O. Sustainability of social being as an effect of transforming non-random events into constructive energy (synergetic and transcendent approaches) / Julia Kharchenko, Sergej Kharchenko, Olena Sidorkina, Alla Fabrika, and Oleg Rusul // E3S Web of Conferences, UESF-2019, Volume 258,07049 (2021). <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202125807049> (Scopus)

11. Фабрика А. А. Організація процесу етичного регулювання в законодавчому органі державної влади: досвід США. Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. 2022. № 4. С. 111-127.

12. Фабрика А. А. Проблеми функціонування системи етичного регулювання в парламенті Великобританії та способи подолання їх у період кінця XX – початку 20-х рр. XXI ст. Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. 2023. № 1. С. 159-171.

13. Fabrika, A., Kostyshyna, T., Kliuienko, E., Mats, T., & Kharchenko, L. (2024). Digital democracy and artificial intelligence governance: Social issues. *Interacción Y Perspectiva*, 14(2), 328-340. (Web of science) <https://doi.org/10.5281/zenodo.10909505>

Матеріально-технічне забезпечення

Аудиторія теоретичного навчання, ноутбук та смартфон для онлайн навчання, наукова література в бібліотеці ЦДУ.